

Väliskomisjon

2016/2031(INI)

28.2.2017

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

ELi ja Türgi tulevase kaubandusraamistiku ja tolliliidu ajakohastamise kohta
(2016/2031(INI))

Arvamuse koostaja: Kati Piri

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et Türgi ja Euroopa Liidu vaheline tolliliit jõustus 1995. aastal ning on sellest ajast püsinud muutumatuna, samas kui maailma majanduses toimunud muutused ja tehnoloogia areng on muutnud oluliselt ülemaailmset kaubandusmaastikku;
2. tervitab seetõttu algatust tolliliidu uuendamiseks, et kajastada neid muudatusi, laiendades kohaldamisala sellistele sektoritele nagu teenused ja põllumajandustooted, ning et kõrvaldada tolliliidu praegused puudused, otsides võimalusi uute eeskirjade lisamiseks näiteks kaubanduse, kestliku arengu, energia ja tooraine ning vaidluste lahendamise kohta;
3. väljendab heameelt selle üle, et komisjoni tegevus on muutunud läbipaistvamaks ja Euroopa Parlamendil on suurem roll rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks peetavatel läbirääkimistel, ning toetab komisjoni läbipaistvuse algatust, eriti kaubanduslepingute valdkonnas;
4. rõhutab, et tolliliidu ajakohastamine ja tõhus rakendamine tugevdab veelgi Türgi ja Euroopa Liidu vahelisi juba tugevaid majandussidemeid ning hoiab Türgi majanduslikult ELiga seotuna; rõhutab, et Türgi ei ava jätkuvalt oma sadamaid Küprose laevadele ning ei kohalda Ankara lepingu lisaprotokolliga Küprose suhtes; peab kahetsusväärseks, et Türgi ei täida täielikult oma kohustusi, mida EL nõuab, ning tuletab meelde, et tolliliit võib saavutada täieliku potentsiaali ainult juhul, kui Türgi rakendab lisaprotokolliga täies ulatuses kõigi liikmesriikide suhtes; usub, et kaubandussuhete tugevdamine võib tuua konkreetset kasu Türgi ja ELi liikmesriikide kodanikele, nagu on näidanud uuringud ja mõjuhinnangud, ning aidata ka kaasa poolte koostööle positiivse reformikava raames ning leevendada ELi ja Ankara vahelisi poliitilisi pingeid, mis on kasvanud seoses õigusriigi põhimõtte ja põhivabaduste halveneva olukorraga Türgis;
5. tuletab meelde, et välispoliitika, sealhulgas kaubanduspoliitika, peab aitama kaitsta ja edendada ELi väärtusi, mis on määratletud ELi lepingu artiklis 2, nagu demokraatia, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste, põhiõiguste ja põhivabaduste austamine; rõhutab, et ELi-Türgi kaubandussuhete aluseks on ja peab ka edaspidi olema inimõiguste ja põhivabaduste vastastikune austamine; kordab oma muret demokraatia ja inimõiguste üldise olukorra pärast Türgis;
6. rõhutab sellega seoses, et Euroopa Liit peab rakendama kaheosalist lähenemisviisi, mille puhul tolliliidu ajakohastamise läbirääkimised ei toimu Türgi õigusriigi põhimõtte ja põhivabaduste olukorra halvenemisele jätkuva tähelepanu pööramise arvel; rõhutab ka, et tolliliitu ei saa käsitleda kui ühinemiskõneluste otsest või kaudset asendust;
7. märgib, et ELi-Türgi kaubandussuhete parandamine on esmatähtis osa ELi ja Türgi püüdlustes süvendada suhteid ühist huvi pakkuvates olulistes valdkondades, mis tehti kindlaks ELi-Türgi tippkohtumisel 29. novembril 2015 ja ELi-Türgi avalduses 18. märtsil 2016; nendib, et see on veelgi olulisem nüüd, kui ühinemisläbirääkimised on seiskunud ja seda vaatamata sellele, et ELil ja Türgil mõlemal on märkimisväärsed lühi- ja pikaajalised strateegilisi huvisid;

8. võtab teadmiseks Türgi ja Venemaa suhete hiljutise paranemise ning Türgi valitsuse avaldused riigi võimaliku ühinemise kohta Shanghai Koostööorganisatsiooniga; kordab, et EL on Türgi peamine kaubanduspartner ja Türgi välismaistest otseinvesteeringutest kaks kolmandikku tulevad ELi liikmesriikidest; rõhutab, et tolliliit kohustab Türgit viima oma õigusaktid vastavusse ELi õigustikuga; tuletab meelde, et Türgi kohta 2016. aastal avaldatud aruandes nenditi, et tollimaksuvabastus, vabatsoonid, järelevalvemeetmed ja tariifikvootide haldamine ei ole õigustikuga täielikult kooskõlas; võtab teadmiseks komisjoni järelduse, et edasist kaubanduslikku integreerumist ELiga ergutaks tolliliidu toimimist takistavate asjaolude kõrvaldamine Türgi poolt; on arvamusel, et õigusaktide vastavusse viimine toob kasu Türgisse investeerivatele või Türgiga kauplevatele ELi äriühingutele, mis omakorda soodustab majanduskasvu ja töökohtade loomist nii ELis kui ka Türgis;
9. rõhutab Türgi suurenevaid geopoliitilisi ja majanduslikke väljakutseid, mille põhjusteks on piirkondlik ebastabiilsus, terrorism ja 15. juuli 2016. aasta läbikukkunud riigipöördekatse tagajärjed; rõhutab, et kaos ja ebastabiilsus Lähis-Idas, Krimmi annekteerimine Venemaa poolt ning Venemaa sekkumine Ukrainas kahjustavad Türgi väliskaubandust oma piirkonnas ning uuendatud tolliliit võib aidata Türgil väljakutsetega toime tulla ja riiki stabiliseerida ning tagada kodanike jaoks majanduskasvu, kui valitsus viib läbi vajalikud reformid ning Türgi naaseb demokraatia ja õigusriigi taastamise teele;
10. märgib, et tolliliidu sõlmimisest tingitud Türgi õigusnormide vastavusse viimine ELi standarditega on suurendanud ELi ja Türgi vahelist kaubandust; usub, et tolliliidu ajakohastamine annaks Türgile võimaluse oma majanduskasvumudel üle vaadata ja pääseda nn keskmise sissetulekuga riigi lõksust; loodab, et tolliliidu süvendamine võib avaldada positiivset mõju Türgi majanduse juhtimisele ja tugevdada Türgi sõltumatuid reguleerivaid asutusi;
11. rõhutab, et ELi aluseks on demokraatia väärtused, õigusriigi põhimõte ja põhiõigused; kutsus komisjoni üles lisama Türgi ja ELi vahelisse ajakohastatud tolliliitu inimõigusi ja põhivabadusi käsitlevat klauslit, mis muudaks inimõigused ja põhivabadused oluliseks tingimuseks.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	28.2.2017						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">31</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">16</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> </table>	+:	31	-:	16	0:	2
+:	31						
-:	16						
0:	2						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Lars Adaktusson, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Amjad Bashir, Mario Borghesio, Victor Boştinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Georgios Eptideios, Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Jordi Solé, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Anders Primdahl Vistisen						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Angel Dzhambazki, Takis Hadjigeorgiou, Urmas Paet, José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyra, Igor Šoltes, Eleni Theocharous, Bodil Valero						

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

31	+
ALDE	Iveta Grigule, Urmas Paet, Jozo Radoš, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans
ECR	Amjad Bashir, Anna Elzbieta Fotyga, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock
PPE	Lars Adaktusson, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Dubravka Šuica
S&D	Francisco Assis, Victor Boștinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Arne Lietz, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri

16	-
ECR	Angel Dzhambazki, Eleni Theocharous, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Sofia Sakorafa, Sabine Lösing
NI	Georgios Epitideios
S&D	Nikos Androulakis, Demetris Papadakis
Verts/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Alyn Smith, Jordi Solé, Igor Šoltes, Bodil Valero,

2	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu